

ᓇᓱᐊᕗᑦ ዘመᓂ ላጀጀ ለጀጀ ለጀጀ
Building *Nunavut* Together
Nunavut liuqatigiingniq
Bâtir le *Nunavut* ensemble

Nunavut Kavamangga Munaqhiliqiyyitkut

**2014mi/2015mun
Ukiuk Tamaat Titiraa taaffumingga
Auladjutaatanik Aanniaqtailinirmun
Qanuriliurutikhaat**

**Aulapkaiyimit Aanniaqnirmun
Nalliyutikhainnut**

Maligaliurvikkmin Pipkaidjutikhaq

Maligaliurnirmun kavamaliqidjutit titiqqidjutaita munaqhiliqiiyitkut Nunavunmi atuqtauhimaaqpagainnik Nunattiaqmi atuqtauliqtun Nunavunmi (Nunavutlu maligaliriniaqtait) pitquyauhimayuq malikhugu *Nunavutim Maligaa*.

Munaqhiliqinirmun Munaqhiniq Maligaa (“Maligak) gavamaliqiuyiuyut kitumut nalliuutivikhaqaqtittait talvangga Nunavutim Munaqhiliqinirmun Nalliuutikhainnut Qanuriliurutikhaitni akiliuhiakhatlu nalliuuttitivinirmun havakviit.

Ilangga 23(1) talvangga *Munaqhiliqinirmun Munaqhiniq Maligaa* pivikhaqaqtuq Ministauyumut havaariyaannik Maligakmun tikkuaqluni Aulapkaiyikhamik Munaqhiliqinirmun Nalliuutiviliqinikkut (Aulapkaiyi). Aulapkaiyi havaaqarniaqtuq titiqqiviliqinikkut Maligakmun maliruaniklu imaatun:

- (a) Ihumaliuqluni pittaalaqiyaaqinni kitunut inungnunut nalliuutivikhaqaliqpaqtunut
- (b) Ihumaliuqluni akikhanut akiliqtuiyaami nalliuutikhanut imaalut
- (c) anggiklugit akiliuhiaktakhat kaffitaalamik ihmaliuqtauyumik ataani maliklugu naittumik titirarhimayumi (b) talvangga Atayumik Maniliurutikhat Maniitnit
 - (i) tahapkunanut daaktimun havakhuni nalliuutiviqaqtumi ayuittiaqtumutluunniit havaktuq himmaugaa, uvvaluunniit
 - (ii) nalliuutivikhaqaqtuq havaktuq piyuqlu havakhunilu nalliuutiviqaqtum malikhugu talva Ilangga 5 Munaqhiliqinirmun Munaqhiniq Maligaa.

Ilangga 24 piyukhaq Aulapkaiyi tunihiluni uqiuk tamaat titiraqmik auladjutaannut Aanniaqtailinirmun Qanuriliurutikhaanik (Nunavutim Munaqhiliqinirmun Nalliuutiviliqinikkut) taaffumamut Ministamut uqaqtakhaanik Maligaliurvikkmi.

Atauttimut Qanurinmanggaat Munaqhiliqinikkut Nunavunmi

Munariliqinirmun munaqhiliqidjutitlu ilaliutihimayut tamainni auladjutaitani Munaqhiliqiiyitkunni (Havakiata). Havakiata avikturviliqiiyini aaffisiqaqtut tamainni pinggahuni avikturviitni, munariplugit munaqhiliqidjutikhat avikturviagatni. Taapkuat avikturviit aaffissinggit ittut Pangnirtuumi (Qikiqtaaluk avikturviani), Kangiqliniqmi (Kivalliq avikturviani)

Ikaluqtuuttiamilu (Kitikmeot avikturviani). Iqalungni auladjutaita pidjutihimayut inmikkut.

Munaqhilitiitigut Nunavunmi ihuaqhaqhimayut ihumagilluaqhimayunik; imaaakkaffuk ai talvunggauvaktunik ilatit daaktianut, uqaqvigiumaplutik munaqhinut, uqaudjauyumaplutikluunniit havautinik havaktiinnit taapkuat ihumagilluariyauvaktut munaqhiliqinikkut. Munaqhiqaqviiqaqtut 24 ni nunallaani tamaanni Nunavunmi, ilaliutiplutiktauq avikturviitni igluqpaita Kangiqliniqmi Ikaluqtuuttiamilu (talvaniittaqaqhutik aanniaqtut anggilraulutiklu talvangga), malruungnik piqaqhutik aanniarutittailiviitnik (Iqalungni Kangiqliniqmilu), atauhiqmiiklu ilariiktunut munaqhiliaqiviav (Iqalungni) aanniaqviqaqhunilu Iqalungni. Havaanggit talvani Qiqiktani Aanniaqviani piqaqtut qilamiugutiqaqhutik upluummaat, unnuaguraaluqmilu, aanniaqvikmiittuqhaniklu munaqtqiqaqhutik (tahapkuninggalu hinggaiaqtunik, nutaqqanut, kigiqhiuqtailinikkut munaqhiplutik havautituqtitiyutlu), pilakhirknukkut, ihivriuqtittiviit, daaktitlu qun'ngiariamingniklu timiup iluani, anirnirliuqtutlu ihuarhaiyinikkut.

Nunavutim munaqhilitiitigut taapkualluanguyut amigaitqiangguvaktut ilagiiktunut daktiit taapkuatlu nunallaani munaqhitkut. Havakviata qinikhialiqaqtun havaktittumaplugit pidjutillaqpagait taapkuat nanminigiyainnik munaqhiit daaktitlu. Ayuittiakhimayut piinariaqqaqhugit Nunattiap ihumagilluaqtanggit talvani Aatuwaami, Winnipeg Yalunaimin Edmontonmilu.

Amigaitqiangganni atauhiqmin pingahunit Havakviatamin atauttimun auladjutaita maniit atuqtauliqaqtut akighanut aullarutikhanut aanniaqtunut (\$64,686,706 taalamik) daaktitlu aanniaqvingmunlu akighait (\$57,140,612 taalanggukpaqtuq) avataani nunattiap. Ikittuunmattalu inuqarniit Nunattaganni ikinmattalu aanniaqiliqidjutit (imaakkaffuk ai qun'ngiariami timiup iluani tamayaqutait havaktikhatlu ikinmatta). Taimalaqivaktut aanniaqviliaqtuqhanik takuyaqtuiyaaginnilu ayuittiqaqhmayunik pidjutivaktut aullaqlutik avataap Nunattiap. Malruuk avikturviup munaqhiliqiyit (Kangiqliniqmi Ikaluqtuuttiamilu), talvalu Qiqiktani Aanniaqvinga ikayuutigilaaqtaat Nunavut inikhaqariaginni amigaikyuummiriaginniklu havaktikhanik piqariaginnik Nunattianggani.

Nunavut Munaghiliqinikkut Nalliatkhainnut Qanuriliurutikhaq

Maligaq gavamaliqidjutivagain taapkunanut Nalliatvikhamingnik piinnariaqaqtunut akiliuhiaikhaitlu munaghiliqidjutigumik. Nunavut Munaqhiliqinikkut Nalliatikhainnut Qanuriliurutikhaq munagivagaat Havakviata akiliqtauuhimaittumik. Nalliatikhaqaqtut aanniaqviit pidjutiinnariaqaqtut Nunavunmi pidjutihimaplilik inmikkuughutik maligaliqarnirmun anggiktauyuqhanik – *Aanniaqviknut Nalliatikhainnut Munaqhiliqinikkut Ikayuuhiqviliqinnikkut Maligaa.*

Pittaalaqiyaami

Pittaalaqiyaami Nunavutim Munaqhiliqinikkut Nalliatikhainnut Qanuriliuritikhait naunaittiaqhimayuk ataani ilangga 3(1), (2) uvaniyu (3) Maligakmin. Havakviata malikpagaitalu *Ilauyut Kanatami nunait avaliqaqtuni/Nunattianggit Anggirutaita Pittaalaqiyaaginnut Ihuaqatikhaminutlu.*

Tamaita Nunavunmiutat nalliatvikhaqaqtut, pittaalaqiyaaqtutlu, nalliatikhianut munaghiliqidjutigumik malikkumikkiq maliruarutaita. Nunaqaqhimayuq kangirhidjutaa imaa inuk Kanataumiinnariaqaqtuq, talvaniittaaqtuq, Kanatami, nunagiumpalugu Nunavut talvaniittunilu kihimi pulaaqtigunggittuq, nuuqattagumi pulaaqtiusluunniit Nunavunmun.

Uuktuitkhat anggiktauhungguyut munaghiliqidjutit nalliatikhianut ikayuutitlu nunagiyaminungnut. Pittaalaqittaqaqtut munaghiliqidjutikhanut naunaitkutikhaqaqtuqhat nampalikmik. Nalliatikhianut aullaqtingniaqtut hivulliqpaagitni upluata talvanga pinggahuni tatkighiutini nunaqaliqtumi Nunavunmi. Kihiani, hivulliqpaaq upluata nalliatvikhaqaqtuq amigaittuni qanuqlirkiaq (imaakaffuk: inuulihaat amaamanggit ataatanggitluunniit pittaalaqittaqaqtunut nalliatikhianik).

Ilauyut Kanatami Ang'nguyaqtiiitni itiqtauhimakhaaqhimaniaqtutluunniit pilimaitut atiliuqlutik. Taapkuat katimayiit tuniyauniaqtut hivulliqpaaginni upluata talvani anggilrauvianit. Ihuakhaqtaurman *Kanataup Munaliqinikkut Maligaata, aallangguramniklu ilanggit Nunavutim Munaliqinikkut Munaqhinianitigut Maligaa talvani Maligakhaq 53 – Maligauyuq Ihuaqhaiyaami Munaqhiliqidjutiit Maligaatanik, pidjutiliqlutik Qitiqauyaquia 1mi, 2013 mi, Palihimatkut uuktuinnariaqaqtut pittaalaqilutik nalliatikhamingnik Nunavunmi.*

Talvanga Qiqaiaqvia 31, 2015min, piqaqtut 36,667nik inungnik atiliuqhimayuni Nunavutim Munaqhiliqini Nallitikhainnik Qanuriliurutikhaatni, amigaikyuummikhuni 1350nik talvanga aippaangganni.

Daktiit Nallitivikhaqaqtut Havagiamingnik

Maligak, ilangga 3(1), Munaqhiliqidjutitlu Maliruagutaingga, ilanga 3 pivikhaqaqtut nallitivikhaqaqtunut daktiitnik Nunavunmi. Taamna tairuarutaa'nallitivikhaqaqtut daktiit' pilluagutauuyut havaaqaqtut daaktiitni ilaliutihimaplutiklu Nunavutim Munaqhiliqiviliqinikkut Nallitikhainnut Qanuriliurutikhainnut akiliuhiaqhaat havagiamingnik talvani ittuq Munaqhiliqidjutini Maliruagutainni. Nallitivikhaqaqtuq piqarngivikhaqagumi Nunavunmi piinnarialik ahini pivikhaqaqtumi. Piqargittuq nutaanik havaakhanik ilaliutihimayut piikhimayutluunnit titirarhimayuni taapkuningga havaktaaqtunik daaktiit talvani 2014/2015 mi. Munaqhitkut Maligaa pidjutivaktuq laisiqaqtunut munaqhiit titirarhimayunik Nunavunmi; pipkaiplutik munaqhimut havagiamini Nunavunmi.

Daaktiit nakuugiyauyut talvani Ilihaittaqvianggatni Daktiit Pilaqtiiitlu (Kanatami) laisiqaqhimayutlu havagiamingnik Nunavunmi. Havakviata ittuq Kugluktumi naunaittiangguplutik atiliuqhimayunik laisiqaqhimayunik Nunavutim daaktiit talvuuna Munaqhiliqidjutinik Atiliurnikkut Katimayalanggitnit.

Ataani titirarhimayut nallitivikhaqaqtut malikhugu Nunavutim Munaqhiliqinikkut Munaqhiit Maliruagutaitanik. Havaktikhat ataani ittuni ihumagilluaqtauuyut havaktaagumikku nunavunmi imaalluunniit ikayuutikaannik nunavunmi avataaniluunniit nunavut.

- Havautituqtitaunik Pilakhiktinnani Pilaqtauguigumilu
- Hatqarmi Illuminiittunik Pilakhiktut Havautikhait
- Havautiliqidjutit pidjutiyut tuyarmut, kukiit, uviniup kilaanggitlu
- Daaktiit
- Nutaraliurutikhait Timimi Havautikhait
- Pilaqhiliqidjutinut
- Aanniaqtailivinikkut Havautituqtitiplutik
- Mihingnautiliqidjutitatigut
- Biibinahuaqtunut
- Iiyiliqinikkut
- Hiutiminut Qin'ngakminut Iaggiakminutlu Ayuittiazhimayut
- Hauniitviliqinikkut
- Nuttaqqanut Munaqhiliqidjutit
- Pilaqhikthuni ihuaqhaffaataat idjuhiaminik timia
- Ihumaingnirmun munaqhiliqidjutit

- Takuyaamingnik Timiu Iluani
Takudjutivkhanggit Tamayait
Quiyaami Anariamilu Aulaviat

Havagiaqtukaffuqtut ayuittiaqhimayut, daaktiit himmauhiiitlu, upalunggaiyautihimaplugit tamaita pidjutihimayait Havakvianggit pinggahuuyut avikturviit, imaalu taimaatut pidjutivikviqakhugitlu nalliativiqariamingnik daaktiit ikayugiaktuqtut nunavunmi.

Talvani ayuittiaqhimayut havakpaqtut talvani naunaiqtaudjutiqaqhutik pulaarnirmun ayuittiaqhimayut pidjutiavagitni: iiyiliqinikkut, hauniitviliqinikkut, aanniaqtailivinikkut havautituqtitiplutik, hiutiminut qinggaqminut iggiakminutlu ayuittiaqhimayut, mihingnautiliqidjutitatigut, haunirluktunun, havautiliqidjutit pidjutiyut tuyarmut, kukiit, uviniup kilaanggitlu, nuttaqqanut munaqhiliqidjutit, biibinahuaqtunut, ihumaingnirmun munaqhiliqidjutit, qanikkut pilakhimayut, uvinirmi ayungnautiqaqhimaaqtuniklu. Haffagiqtukaffuqtut ayuittiaqhimayut havakpaqtut havaktitauvikhaqaliraanggamik kihiani tahapkunanit Nunavutim daaktiitnik inikhaqagumik ayuittiaqhimayut.

Nalliativikhaqargittut Daaktiit

Taapkuangginnait titirarhimayunik, naunaikhimayut malikhugu, *Maligak* maliruarutitlu, *Aanniaqviitlu Nalliativikhait Munaqhiliqinikkut* *Ikayuuuhiaqviitalu Maligangga* maliruarutitlu, nalliativikhaqaqtut talvatuaq.

Aadlait tamaita, taapkuatlu daaktiit munaqhiliqidjutinggittut, ihumagiayayut imaa nalliativikhaqargittutik. Havaktikhat Havaktinut Aanniqtailinikkut Nalliativikhaitgunlu (WSCC qaplunaatut naittumik taivagaat) taapkuatlu aadlanik kavamatuqainni nunattianggitniluunnii maligaliuliqpaqtuni nalliatiqargittut malikhugu Nunavutim Munaqhiliqinikkut Nalliativikhainnut Qanuriliurutikhainnut. stringent

Nalliativikhaqaqvigaqtut Kanatami (Avataani Nunavut)

Maligak, ilangganni 4(2), maniktaqtaaqqtut nalliativikhaqagumik avataani Nunavunmi, kihimi havakkumik Kanatami.

Nunavut piqaqtut daaktiit utiqtitauviqariaginnik akiliqtauyuqhanik anggirutimi ittut tamaitani kanataup avikturviitni nunattianggitnilu (Quebec mittauq pittaakhutik imaa daaktiit akiliqtaurarhanik pidjutivaktait akiliutikhamun

havaktikhamun). Taapkuat anggirutit pivikhaqaqtut akilirarhamik nalliuutinikkut pidjutigiplugit pittaalaqiyaaqtunik Nunavunmiutat pinahuaqtut nalliuutivikhaqaqtut havaktiit avataani Nunavutim.

2014mi/2015mun, atauttimut akiliqtauvaktut \$7,607,809 taalamik daaktiviliqinikkut avataani Nunavut.

Nalliuutivikhaqaqvigaqtut avataani Kanatap

Munaqhiliqinikkut Maligaa, ilangga 4(3), maniktaqtaaqqtut nalliuutivikhaqagumik avataani Kanatap. Nunavunmiutat aannialigumik daaktiviliqigumiklu aullaqhimatillutik haalitiigumik havaktilutikluunniit, nalliuutivikhaqaqtut daaktiit akiliqtauyut akiliuhianggit aadjikkiinggaqgumik akiliqtauvaktunut talvanilitkumitigut Nunavunmi.

2014mi/2015mun, atauttimut akiliqtauvaktut \$1803.00 taalamik daaktiviliqinikkut avataani Kanatap.

2014mi/2015mun piqargittut aanniaqtunik ikayuqtauyuqhanik aullaqtitaunggittut nunaqyuapterngni ikayuutikhamingnik.